

Course Plan

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی

طرح دوره تئوری

گروه آموزشی: جراحی عمومی

دانشکده: پزشکی

رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی عمومی

نیم سال تحصیلی: اول ۱۴۰۴

تعداد و نوع واحد: ۵ واحد - نظری

نام و شماره درس: بیماری های جراحی - ۱۹۸

پیش نیاز: دروس مقدمات بالینی

مکان برگزاری کلاس: بیمارستان امام علی (ع)

زمان برگزاری کلاس: مطابق برنامه آموزش

نام مدرس /مدرسان:

آقای دکتر رضا شاهکرم - آقای دکتر رسول نیکدل مکی - آقای دکتر حسن شریفی - آقای دکتر کیوان سبحانیان -

آقای دکتر محسن رخشا - آقای دکتر فرهنگیان - آقای دکتر امانی - آقای دکتر امیر پاکدین - دکتر محمدی

آدرس دفتر مسئول درس:

بجنورد - خیابان شهریار - بیمارستان امام علی

تلفن دفتر:

۰۵۸۳۲۲۹۶۹۶۶

آدرس پست الکترونیکی مسئول درس:

Shahkaramr@gmail.com

اهداف کلی :

در پایان این درس دانشجو باید بتواند :

الف) در مواجهه با هریک از علائم و شکایات شایع و مهم :

۱. تعریف آن را بیان کند .

۲. معاینات فیزیکی لازم (**focused history taking and physical exam**) برای رویکرد به آن را شرح دهد.

۳. تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گامهای ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد .

ب) در مورد بیماری های شایع و مهم :

۱. تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

۲. مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم را توضیح دهد .

۳. روش های تشخیص بیماری را شرح دهد .

۴. مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را براساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد .

۵. در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماریها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد توجه کند .

اهداف اختصاصی:

الف) برخورد با علائم و شکایات شایع در بیماریهای جراحی :

۱. اختلال آب و الکترولیت و اسید و باز را تفسیر کند .

۲. شوک را تعریف کند، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی شوک را بداند و درمان مناسب هر یک از علل شوک را ذکر کند .

۳. روش برخورد با خونریزی های گوارش فوقانی و تحتانی را بداند و اتیولوژی آن را ذکر کند - علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.

۴. علل دیسفاژی را بداند، روش بررسی و برخورد درمانی مناسب با بیمار دچار دیسفاژی را ارائه دهد.

۵. توده های گردنی را بشناسد، اتیولوژی آن را بداند، علائم و نشانه های بالینی آن را بیان کند، تشخیص های

افتراقی و روش های تشخیصی آن را بداند، روش درمانی مناسب را انتخاب کند .

۶. تشخیص های افتراقی بیمار دچار تهوع و استفراغ را نام ببرد، روش بررسی بیمار مبتلا به تهوع و استفراغ را بداند و برخورد مناسب با بیمار دچار این علائم را ذکر کند .

۷. روش برخورد با بیمار دچار درد حاد شکم را بداند، اتیولوژی آن را ذکر کند، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند و تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آن را بیان نماید، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.

۸. روش برخورد با بیمار دچار درد شکم مزمن را بداند، اتیولوژی آن را ذکر کند، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند و تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آن را بیان نماید، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.

۹. علل توده های شکمی را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و برخورد مناسب با توده های شکمی را بداند.

۱۰. توده های کشاله ران را بشناسد، اتیولوژی آن را بداند، علائم و نشانه های بالینی آن را بیان کند، تشخیص های افتراقی و روش های تشخیصی آن را بداند، روش درمانی مناسب را انتخاب کند .

۱۱. علل یرقان انسدادی را بداند، روش های بررسی و تشخیصی آن را شرح دهد و برخورد مناسب درمانی آن را ارائه دهد.

۱۲. روش برخورد با بیمار دچار درد حاد اندام تحتانی با توجه به مشکلات عروقی را بداند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.

۱۳. روش برخورد با بیمار دچار درد مزمن اندام تحتانی با توجه به مشکلات عروقی را بداند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.

۱۴. روش تشخیصی و درمانی مناسب بیمار با شکایت ندول تیروئید را شرح دهد.

۱۵. علل شکایت شایع مربوط به بیماریهای پستان مثل توده، درد، ترشح را بداند، روش بررسی این علائم را بداند و درمان مناسب آن ها را ارائه دهد.

۱۶. روش برخورد با بیمار با شکایت عدم دفع گاز و مدفوع را شرح دهد.

۱۷. مکانیسم دفع مدفوع را بداند و اتیولوژی اختلال دفع مدفوع را بیان کند، روش های بررسی بیمار مبتلا به این شکایت را توضیح دهد و برخورد درمانی مناسب ارائه دهد.

۱۸. علل درد مقعد را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و درمان مناسب را ارائه دهد.

۱۹. علل خارش مقعد را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و درمان مناسب را ارائه دهد.

۲۰. روش برخورد با بیماران سوختگی را بداند و علائم و نشانه های بالینی و درجه بندی آن را شرح دهد و درمان مناسب دارویی و سرم درمانی و جراحی ضروری چون اشاراتومی را بداند.

ب) بیماری های شایع و مهم در جراحی عمومی

۲۱. سرطان معده را بشناسد، اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را بداند، روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند .
۲۲. بیماریهای آپاندیس شامل آپاندیسیت حاد و تومورهای آن را بداند، اتیولوژی و فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
۲۳. بیماریهای بدخیم روده بزرگ را بشناسد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
۲۴. بیماریهای بدخیم روده کوچک را نام ببرد، علائم آن را شرح دهد و روش تشخیصی درمانی مناسب را ارائه دهد.
۲۵. بیماری پپتیک معده و دوازدهه را بشناسد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
۲۶. بیماریهای التهابی پانکراس (پانکراتیت حاد و مزمن) را بشناسد و فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را توضیح دهد، اتیولوژی آن را نام ببرد و روشهای تشخیصی و روش درمان مناسب را ارائه دهد.
۲۷. پاتوفیزیولوژی بیماری التهابی روده را بداند، علائم آن را بشناسد و عوارض آن را بداند، روش های تشخیصی آنها را ذکر کند، در نهایت برخورد مناسب درمانی با این بیمار را بیان کند.
۲۸. بیماریهای دیورتیکولار روده را بشناسد، علائم و عوارض آن را بداند، روش تشخیصی مناسب را ارائه دهد و درمان مناسب آن را ذکر کند.
۲۹. فتق های جدار شکم و کشاله های ران را بشناسد، علائم و روش های تشخیصی آن را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.
۳۰. بیماریهای مربوط به کیسه صفرا را تعریف کند، فیزیوپاتولوژی آن را شرح دهد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد و روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
۳۱. بیماریهای التهابی پانکراس (پانکراتیت حاد و مزمن) را بشناسد و فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را توضیح دهد، اتیولوژی آن را نام ببرد و روشهای تشخیصی و روش درمان مناسب را ارائه دهد.
۳۲. انواع بیماریهای خوش خیم پستان را شناخته و اتیولوژی، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد .
۳۳. انواع بیماریهای بدخیم پستان را شناخته و اتیولوژی، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
۳۴. بیماریهای خوش خیم تیروئید را بشناسد، علائم آن را توضیح دهد، روش تشخیصی مناسب را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد .

۳۵. بیماریهای بدخیم تیروئید را بشناسد، علائم آن را توضیح دهد، روش تشخیصی مناسب را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.

۳۶. توده های خوش خیم و بدخیم کبد با تاکید بر بیماری های شایع در کشور را بشناسد . علائم آن را توضیح دهد، روش تشخیصی مناسب را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.

۳۷. اداره بیماران مولتیپل تروما و مصدوم را بر اساس پروتکل ATLS اجرا کند.

۳۸. اداره ی آب، الکترولیت و اسید و باز در بیماران جراحی را بداند.

۳۹. اداره بیماران جراحی قبل و بعد از عمل جراحی را بداند .

۴۰. اصول هموستاز در جراحی و اصول انتقال خون را بداند.

۴۱. عفونت های جراحی را بشناسد و علائم آن را بداند و روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.

۴۲. مکانیسم التیام زخم را بشناسد و روش برخورد با اداره زخم را بداند.

۴۳. بیماری ریفلاکس معدی به مری را بشناسد، علائم و عوارض آن را بداند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.

۴۴. سرطان مری را بشناسد، اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را بداند، روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.

۴۵. زخم بستر را بشناسد. علل ایجاد آن را بداند، عوامل موثر در درمان زخم بستر را بشناسد. علل ایجاد آن را توضیح دهد.

وظایف / تکالیف دانشجویان:

۱. رعایت نظم و انضباط

۲. انجام تکالیف آموزشی

۳. استفاده از منابع ذخیره شده و بارگذاری شده در سامانه نوید

ارزشیابی دانشجویان:

- ارزشیابی در طول دوره (فعالیت کلاسی، آزمون، تکلیف و ...):
بارم: ۳ نمره
- ارزشیابی پایان دوره:
بارم: ۱۷ نمره
- نوع آزمون (میان دوره و پایان دوره): MCQ، KF

سیاست مسئول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

غیبت موجه بیش از دو بار و تأخیر مکرر مستلزم تجدید دوره می باشد (در زمان برگزاری کلاس های حضوری یا ترکیبی قابل اجرا می باشد و در شرایط کاملاً مجازی از طریق انجام تکالیف رصد خواهد شد).

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

۱- کتاب جراحی لارنس (۲۰۱۹) نویسنده Lawrence, Alexandre T. Rotta

مترجم دکتر گندمی

ناشر تیمورزاده

سال نشر ۱۳۹۹

۲- کتاب جراحی شوارتز (۲۰۱۹) ترجمه انتشارات اشراقیه و بابازاده

۳- کتاب جراحی سایبستون (۲۰۲۲) مولف: دکتر شهریار صبوری متخصص جراحی عمومی

نحوه دستیابی : کتابخانه بیمارستان

جدول زمانبندی درس

شماره جلسه	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
۱	آشنایی با آب و الکترولیت	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۲	شوک	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۳	مراقبت های ویژه جراحی	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۴	خونریزی های دستگاه گوارش	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۵	ارزیابی اولیه بیمار ترومایی	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۶	آشنایی با ترومای بلانت شکم و آشنایی با ترومای نافذ گردن و آشنایی با ترومای کبد	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۷	آشنایی با ترومای نافذ شکم و آشنایی با ترومای طحال و ترومای قفسه سینه	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۸	اصول تغذیه در بیماران جراحی	دکتر محمدی	مطالعه قبلی همان درس
۹	عفونت های جراحی	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۱۰	خونریزی های جراحی	دکتر کیوان سبحانیان	مطالعه قبلی همان درس
۱۱	ارزیابی و مدیریت قبل از عمل جراحی	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۱۲	کلیات پیوند	دکتر محمدی	مطالعه قبلی همان درس
۱۳	آپاندیس	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۱۴	آشنایی با مری و بیماری های آن	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۱۵	ادامه آشنایی با مری و بیماری های آن	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس

۱۶	آشنایی با تیروئید	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۱۷	آشنایی با پاراتیروئید و آدرنال	دکتر محسن رخشا	مطالعه قبلی همان درس
۱۸	آشنایی با انکولوژی جراحی	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۱۹	آشنایی با بیماری های معده		مطالعه قبلی همان درس
۲۰	ادامه آشنایی با بیماری های معده	دکتر محمدی	مطالعه قبلی همان درس
۲۱	بیماری های جراحی روده بزرگ	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۲	تومورهای روده بزرگ	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۳	بیماریهای جراحی روده باریک	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۴-۲۵	ادامه بیماریهای جراحی روده باریک	دکتر فرهنگیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۶	آشنایی با ترانسفوزیون و عوارض آن	دکتر کیوان سبحانیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۷	کلیات جراحی قفسه سینه و کیست هیداتیدیه	دکتر کیوان سبحانیان	مطالعه قبلی همان درس
۲۸	بیماریهای خوش خیم پستان	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۲۹	بیماری های بد خیم پستان	دکتر رسول نیکدل	مطالعه قبلی همان درس
۳۰	فتق	دکتر حسن شریفی	مطالعه قبلی همان درس
۳۱	بیماری های کیسه صفرا	دکتر محمدی	مطالعه قبلی همان درس
۳۲	بیماری های جراحی پانکراس، علائم ، تشخیص و درمان تومورهای پانکراس	دکتر حسن شریفی	مطالعه قبلی همان درس
۳۳	ادامه بیماری های جراحی پانکراس، علائم ، تشخیص و درمان تومورهای پانکراس	دکتر حسن شریفی	مطالعه قبلی همان درس
۳۴	آشنایی با بیماری های شریانی	دکتر کیوان سبحانیان	مطالعه قبلی همان درس
۳۵	آشنایی با بیماری های وریدی و لنفاوی	دکتر کیوان سبحانیان	مطالعه قبلی همان درس
۳۶	سوختگی		مطالعه قبلی همان درس
۳۷	جراحی اطفال	دکتر حسن شریفی	مطالعه قبلی همان درس
۳۸	ادامه جراحی اطفال	دکتر حسن شریفی	مطالعه قبلی همان درس
۳۹	تومورهای بدخیم پوست	دکتر پاکدین	مطالعه قبلی همان درس
۴۰	بیماری های کبد	دکتر رسول نیکدل مکی	مطالعه قبلی همان درس
۴۱	آشنایی با بیماری های طحال و روش برخورد با آن	دکتر پاکدین	مطالعه قبلی همان درس
۴۲	آشنائی با زخمها و روش برخورد با زخمها	دکتر پاکدین	مطالعه قبلی همان درس
۴۳	زخم بستر	دکتر پاکدین	مطالعه قبلی همان درس
۴۴	فارماکولوژی مخدرها و سداتیوها	دکتر پاکدین	مطالعه قبلی همان درس